

فصل ششم

شکوفایی استان ایلام

پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی

درس ۱۴ دستاوردهای انقلاب اسلامی در استان

پس از گذشت چهار دهه از نظام مقدس جمهوری اسلامی، تحول و پیشرفت‌های همه جانبه در تمام عرصه‌های اقتصادی، عمرانی، فرهنگی، صنعتی و... در استان ایلام به وجود آمده است. در این درس به مهم‌ترین دستاوردها در سه بخش کشاورزی، صنعت و خدمات در استان اشاره می‌شود.

الف) دستاوردهای بخش کشاورزی

- ایجاد ۱۱۸ طرح صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی
- احداث ۳۹۰ واحد مرغداری گوشتی مکانیزه با ظرفیت ۷ میلیون و ۹۶۰ هزار قطعه در هر دوره و تولید ۵ هزار تن گوشت مرغ در سال
- اجرای طرح آبیاری تحت فشار در سطح ۲۸۳۹۷ هکتار از اراضی استان
- احداث سدهای سیمراه، ایلام، دویرج، کنگیر ایوان، گلال و میمه
- احداث شبکه‌های آبیاری رودخانه‌های مرزی و سامانه گرسیری در سطح ۳۰۰۰۰ هکتار با پیشرفت فیزیکی ۵۲ درصد
- احداث شبکه‌های آبیاری طرح احیای اراضی ایلام و خوزستان (۶۰۰۰۰ الحاقی) در سطح ۵۶۰۰۰ هکتار با پیشرفت فیزیکی ۶۵ درصد
- احداث شبکه‌های آبیاری مدرن (کنجانچم ۵۰۰۰ هکتار، گدارخوش ۳۰۰۰ هکتار، هلیلان ۳۰۰۰ هکتار، سیروان ۳۰۰۰ هکتار، برشن ۲۰۰۰ هکتار، چمراه و ارم ۱۷۲ هکتار، مولاب ۱۰۰۰ هکتار، مازین ۱۰۰۰ هکتار)
- افزایش ظرفیت مخازن سدهای مخزنی از صفر به ۳۲۹۵,۷ میلیون متر مکعب
- احداث ۵۶ مجتمع آبرسانی روستایی به ۳۲۰ روستای استان (در برگیرنده ۶۴ درصد جمعیت روستایی استان)
- احداث خطوط انتقال آب به روستاهای به طول ۱۶۰۰ کیلومتر
- احداث شبکه‌های توزیع آب در روستاهای به طول ۱۴۰۰ کیلومتر

- ایجاد ۳۰ باب مخزن ذخیره آب روستایی با حجم ذخیره ۶۴۵۱۳ متر مکعب
- احداث ۱۰۱ ایستگاه پمپاژ آب روستایی با ظرفیت پمپاژ ۳۸ هزار متر مکعب در روز

شکل ۱-۶

شکوفایی استان پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی

فعالیت گروهی

به نظر شما کدام یک از فعالیت‌های ذکر شده در محل زندگی شما انجام گرفته است؟

ب) دستاوردهای بخش صنعت

- تأسیس و راه اندازی پالایشگاه گاز ایلام
- تأسیس و راه اندازی پتروشیمی ایلامی
- راه اندازی و بهره برداری و توسعه میدانی نفتی و گازی تنگ بیجار، آذر و دهلران
- ایجاد واحد NGL دهلران
- احداث انبار نفت دره شهر
- احداث شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان (هشت شهرک و شش ناحیه صنعتی)
- احداث ده‌ها واحد تولیدی و صنعتی
- احداث کارخانه سیمان ایلام
- احداث کارخانجات متعدد در زمینه صنایع غذایی، صنعتی، مصنوعات بتنی و ...
- ایجاد و راه اندازی اتاق بازارگانی، صنایع و معادن و کشاورزی استان ایلام
- بازگشایی مرز تجاری و بین‌المللی مهران
- ایجاد منطقه ویژه اقتصادی مهران
- احداث گمرکات استان در مرز مهران
- احداث بازارچه مرزی مهران
- تصویب ایجاد دو بازارچه مرزی چنگوله و چیلات
- در حال اجرا بودن طرح‌های مهم صنعتی از قبیل :
  - شرکت فولاد زاگرس مهران (محصول : ورق فولادی)
  - شرکت فولاد گسترش‌آتنا (محصول : سازه‌های فلزی HSS)
  - شرکت کوشاب غرب (محصول : ماء الشعیر و نوشابه انرژی‌زا)
  - شرکت فولاد زاگرس ایوان (محصول : شمش فولادی)
  - شرکت سیمان دهلران (محصول : سیمان خاکستری)
  - شرکت اسفنج ایلام پتروآریا (محصول : اسفنج پلی اورتان)
  - ماداکتو استیل کرد (محصول : سیم فولادی تایر خودرو)
  - طرح توسعه شرکت پتروشیمی ایلام (محصول : اتیلن و پروپلن و سایر محصولات جانبی)
  - شرکت مهران پارس زاگرس (محصول : سیمان خاکستری)

- شرکت آب معدنی کانی گل (محصول : آب معدنی)
- شرکت پتروشیمی سپهر دهlaran (محصول : پلی اتیلن و بروپیلن)

..... فعالیت گروهی .....

در شهرستان محل زندگی شما چه طرح‌هایی در بخش صنعت و معدن انجام گرفته است؟

(ج) دستاوردهای بخش خدمات

- پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی اقدامات گسترده‌ای جهت رفع محرومیت در سطح استان انجام گرفته است، که مهم‌ترین آنها به شرح زیر است :
- ۱- توسعه خدمات روستایی (راه، آب، برق و...)
  - ۲- احداث و توسعه فرودگاه شهدای ایلام
  - ۳- توسعه شبکه‌های ارتباطی زمینی و هوایی

شكل ۶-۲

شکوفایی استان پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی

- ۴- ایجاد و توسعه مراکز آموزش عالی از جمله دانشگاه‌های ایلام، پیام نور، آزاد اسلامی، علمی و کاربردی و مراکز فنی و حرفه‌ای و...
- ۵- احداث و گسترش پایانه و بازارچه مرزی مهران
- ۶- احداث هتل و رستوران برای توسعه گردشگری در سطح استان
- ۷- توسعه مراکز فرهنگی، هنری، مذهبی و ورزشی
- ۸- توسعه مخابرات و رادیو و تلویزیون
- ۹- تأسیس و گسترش مراکز بهداشتی - درمانی، بیمارستان‌ها، آزمایشگاه‌ها، داروخانه‌ها و...
- ۱۰- گسترش چشمگیر فعالیت‌های آموزشی، تأسیس مدارس در کلیه مقاطع تحصیلی
- ۱۱- عمران شهری و توسعه خدمات شهری
- ۱۲- گسترش صنعت گردشگری و ترمیم آثار تاریخی
- ۱۳- توسعه مناطق حفاظت شده (مانشت، قلارنگ، کبیرکوه و...)
- ۱۴- توسعه فرهنگ زیست محیطی
- ۱۵- ایجاد انجمن‌ها و نهادهای زیست محیطی (سازمان مردم نهاد شنۀ پای زمین^{*} و...)

پیشتر پنجه‌ایم

با بازگشایی گمرک مرزی مهران و ایجاد روابط تجاری و توریستی ایران و عراق در این مرز و ایجاد زیرساخت‌های بزرگراه کربلا، پایانه و بازارچه مرزی و... امکان مسافرت گردشگران مذهبی دو کشور ایران و عراق فراهم شد. که در مقایسه با سایر مرزهای کشور، مهران با بیش از ۲۴ درصد تردد گردشگر بالاترین سهم را دارد.

فعالیت

آیا اداره راه و ترابری در شهرستان شما درباره توسعه شبکه ارتباطی (تونل، بزرگراه و...) اقداماتی انجام داده است؟ مکان آنها را یادداشت و در کلاس ارائه کنید.

پیشتر پنجه‌ایم

شنۀ پای زمین به معنی نگهبان زمین است، که در سال ۱۳۸۷ توسط گروهی از طرفداران محیط زیست در استان تأسیس شد و تاکنون این نهاد فعالیت‌های زیادی برای احیای جنگل‌های بلوط انجام داده و در زمینه اطلاع‌رسانی و آموزش‌های زیست محیطی فعالیت می‌کند.

شكل ٣_٦

شکوفایی استان پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی

درس ۱۵ چشم‌انداز آینده استان

مهم‌ترین مشکلات و محدودیت‌ها بر سر راه توسعه استان

- انزوای جغرافیایی و وجود موانع کوهستانی در استان
- ضعف شدید شبکه حمل و نقل برون و درون استان
- توسعه نیافتگی بخش صنعت و معدن مناسب با قابلیت‌های استان
- عدم به کارگیری نیروی انسانی متخصص در بخش‌های اقتصادی
- سنتی بودن بخش کشاورزی، کوچکی و پراکندگی اراضی زراعی در بیشتر بخش‌های استان

فعالیت گروهی

به کمک دبیر خود دیگری را از محدودیت‌های موجود بر سر راه توسعه استان بنویسید.

چشم‌انداز آینده استان با توجه به توامندی‌های استان در بخش‌های مختلف

اهداف توسعه در بخش کشاورزی : با توجه به نقش محوری کشاورزی در توسعه اقتصادی استان، مهم‌ترین اهداف آن عبارت‌اند از :

- ۱- نوین‌سازی بخش کشاورزی
- ۲- توسعه آموزش و ترویج کشاورزی
- ۳- مهار، ذخیره‌سازی و انتقال آب برای تبدیل اراضی مستعد دیم به کشت آبی
- ۴- اصلاح و یکپارچه‌سازی اراضی
- ۵- توسعه کشت گلخانه‌ای و ترویج و توسعه آبزی پروری

صنعت و معدن

- ۱- توسعه فعالیت‌های صنعتی با تأکید بر صنایع مرتبط با نفت و گاز و صنایع معدنی
- ۲- ایجاد صنایع تبدیلی بخش کشاورزی
- ۳- نهادینه‌سازی بهره‌وری و افزایش آن در بخش‌های اقتصادی و عوامل تولید
- ۴- سرمایه گذاری بخش دولتی و جلب مشارکت بخش‌های خصوصی در فعالیت‌های صنعتی و معدنی
- ۵- توسعه صنایع غذایی و تبدیلی کشاورزی، نساجی و پوشاک، شیمیایی و سلولزی
- ۶- توسعه شهرک‌های صنعتی استان

فعالیت

- با توجه به قابلیت‌های شهرستان محل زندگی خود، توسعه کدام یک از فعالیت‌های بخش صنعت و معدن را پیشنهاد می‌کنید؟

محیط زیست

- ۱- حفظ و صيانت از منابع طبیعی آسیب‌پذیر استان
- ۲- گسترش آموزش‌های عمومی جهت حفظ محیط زیست و دستیابی به توسعه پایدار
- ۳- توسعه و حمایت از سازمان‌های زیست محیطی مردم نهاد
گردشگری

۱- توسعه و تجهیز فضاهای امکانات گردشگری، رفاهی و قطب‌های گردشگری

۲- حفظ و احیای آثار فرهنگی و تاریخی

۳- گسترش فعالیت‌های گردشگری با تأکید بر گردشگری فرهنگی و جهانگردی مذهبی و راهیان نور بازرگانی و راه و ترابری

۱- گسترش و بهسازی شبکه‌های ارتباطی داخل استان

۲- تجهیز شبکه حمل و نقل ریلی، زمینی و هوایی با توجه به موقعیت استان و ارتباط با کشور عراق جهت حمل مسافر و ترانزیت کالا

۳- گسترش فعالیت‌های بازرگانی، با تأکید بر مبادلات مرزی با کشور عراق

آموزش

۱- توسعه کمی و کیفی فعالیت‌های آموزشی در آموزش و پرورش

۲- دستیابی همگانی به آموزش ابتدایی و ترویج و بهبود برابر جنسیتی و توانمندسازی زنان

۳- توسعه آموزش عالی با توجه به نیاز و توانمندی‌های استان

بهداشت و درمان

۱- احداث بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی در مرکز استان

۲- توسعه کمی و کیفی بهداشت و درمان و مراکز تخصصی در استان

تربيت بدنی

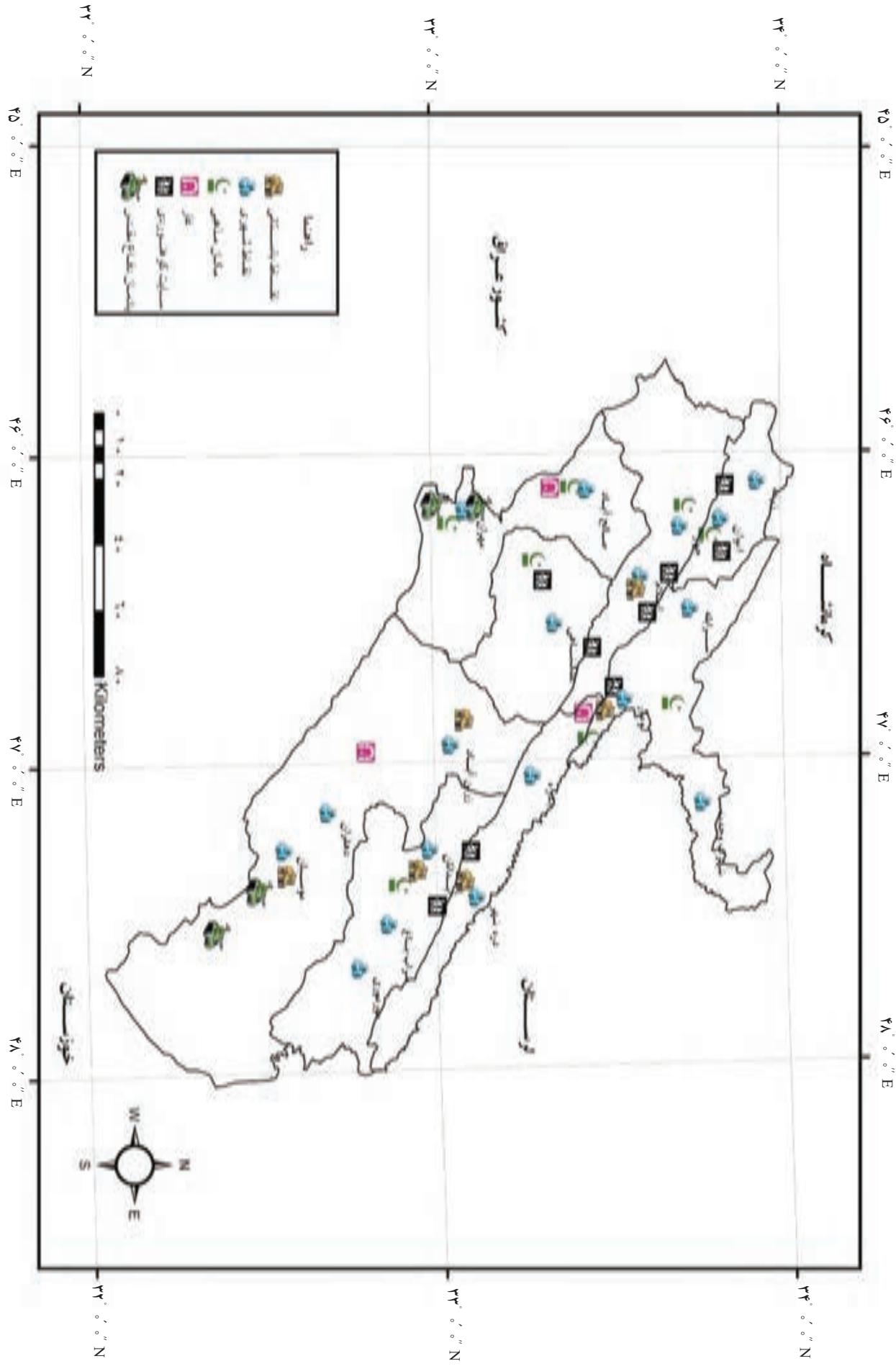
۱- گسترش و توسعه فضاهای ورزشی استان

۲- ارتقای نقش ورزش در تأمین سلامت جسمی و روحی و تقویت توانمندی‌های افراد و گروه‌های اجتماعی

۳- گسترش ورزش‌های همگانی، قهرمانی و حرفة‌ای استان

نکات مهم درس را خلاصه کنید :

شکل ۵-۶ نقشه گردشگری استان ایلام

تقدیر و تشکر

گروه مؤلفان کتاب استان‌شناسی ایلام مراتب تشکر و قدردانی خود را از شورای برنامه‌ریزی گروه جغرافیای دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی، گروه پژوهش و تحقیقات، گروه فناوری و گروه‌های آموزشی استان و کلیه کسانی که با ارائه نظرات و پیشنهادهای سازنده خود ما را در تدوین این کتاب باری کرده‌اند، اعلام می‌دارد. همچنین از همکاری و مساعدت ادارات و سازمان‌های زیر، صمیمانه قدردانی می‌شود.

- ۱- استانداری استان ایلام
- ۲- اداره کل آموزش و پرورش استان ایلام
- ۳- اداره کل هواشناسی استان ایلام
- ۴- اداره کل صنایع و معادن استان ایلام
- ۵- اداره کل راه و ترابری استان ایلام
- ۶- اداره کل جهاد کشاورزی استان ایلام
- ۷- اداره کل منابع طبیعی استان ایلام
- ۸- اداره کل امور آب استان ایلام
- ۹- اداره کل گمرک استان ایلام
- ۱۰- اداره کل ایران‌شناسی استان ایلام
- ۱۱- بنیاد حفظ و نشر ارزش‌های دفاع مقدس
- ۱۲- سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان ایلام
- ۱۳- سازمان امور عشایری استان ایلام

